

herman de vries patří k důležitým představitelům evropského umění 20. století a českobudějovický dům umění se mu stává dalším místem v řadě mnoha světových „zastaveních“, které v posledních letech tento holandsko – německý autor absolvuje. před mnoha lety si vyhradil, aby jeho jméno i názvy děl byly vždy uváděny s malými písmeny (z důvodu vyhnutí se hierarchizaci).

tvorba hermana de vries se řídí myšlenkami mířícími k jednoduchosti a úspornosti, které jsou schopny obnovit základní mechanismy života v rámci uměleckého procesu. typická je u něho náklonnost k experimentování s různými materiály a jazyky. umění, věda i filozofie se v jeho díle neustále prolínají a spojují se světem kolem nás.

jedním z de vriesových filozofických postojů je zredukovat svou roli umělce na minimum a co nejvíce eliminovat logický základ. jeho role tak zůstává odkázaná na pozorování, objevování, sbírání, uspořádání a dokumentaci všeho, co mu dává k dispozici příroda. příroda, která má své stěžejní místo v životě vůbec, je mu dílnou i materiálem.

uprostřed 70. let se herman de vries začal soustředit na přírodní materiály, procesy a jevy, které prezentoval jako primární hmotné reality lidské existence. od té doby sbírá, třídí, zpracovává a vystavuje fragmenty přírody a kultury a zároveň upozorňuje na jejich jednotnost i různorodost. země jako materiální vyjádření různých míst je jedním z jeho symbolických prvků. země, která se stává ozvěnou různých kultur a přirozeným pigmentem odrážejícím primární barevné gradace světa. více než 9000 vzorků půdy z různých koutů naší planety de vries shromažďuje, archivuje je a používá ve své tvorbě od roku 1983. jeho aplikace rozdrčené půdy na papír v regulované, chce se říci až meditativní, struktuře, může stylisticky připomínat informelové postupy. de vriesova metoda – sbírání, studium a prezentace předmětů – je blízká vědeckému významu a klade si za cíl ukázat divákovi krásu přírody v celé její rozmanitosti.

herman de vries se narodil v roce 1931 v nizozemském alkmaaru. v letech 1952 až 1956 pracoval v ústavu pro výzkum chorob rostlin ve wageningenu. svá první díla vytvořil v roce 1953 a první bílé obrazy v roce 1959. na počátku 60. let se stal členem skupiny nul a spoluzakladatelem mezinárodního hnutí zero (založeného z potřeby skupin umělců získat podnět k novému startu a návratu na samý začátek). v té době se začal zajímat o východní kultury a velice jej ovlivnilo učení zen – buddhismu. v roce 1962 vytvořil první náhodné objektivizace – díla z nahodilých číselných tabulek – a publikoval knihu white, která neobsahuje žádný text. od roku 1969

podnikal časté cesty do afriky a asie, kde se zabýval psychedelickými experimenty. v roce 1970 se přestěhoval do eschenau v jižním německu a pět let poté začal pracovat s nalezenými přírodními materiály a věnovat se technice earth rubbing. v rámci skulptur projektu münster roku 1997 vytvořil dílo sanctuary (útočiště), kde je příroda odkázána na své vlastní prostředky. v roce 2015 reprezentoval nizozemí na benátském bienále svou samostatnou výstavou. jeho práce jsou zastoupeny ve sbírkách po celém světě včetně moma new york.

hovoříme-li o tvorbě hermana de vriesa nelze opomenout jeho vztah k poezii a textu. „jazyk“ - ať vizuálně či konvenčně – slouží jako klíčový materiál díla, vybudovaného vyčleněním a opakováním jednotlivé sémantické jednotky nebo slova. samotný výběr slov není prováděn čistě náhodně, ale naznačuje spíše odraz našeho bytí ve světě. výrazy jako „nekonečný“, „tento“, „šťastný“ a především „změna“ jsou klíčem k porozumění de vriesova díla, které je založeno na fundamentální dialektice mezi určeností a neurčeností, konstrukcí a destrukcí, kompozičními vzory a svobodou projevu, ačkoli tento moment bývá vyřešen v jedinečnosti neopakovatelného zážitku.

real – výstava hermana de vriesa v galerii současného umění a architektury je určitým fragmentem z bohatého a kontinuálně tvořeného díla, které je jednoznačně spjato se samotným každodenním umělcovým životem. výstava zahrnuje práce vytvořené z organických materiálů například zeminy, rostlin, kamenů, dřev, ale i z nalezených zbytků lidské existence. divák se tak ocitne v poetickém prostředí, kde se setkání s de vriesovým dílem rozvíjí na více než jedné rovině vnímání.

v dnešní době, kdy je hodnota umění ve zvýšené míře diskutována v kontextu ekologických a ideologických krizí, se de vriesovo dílo jeví jako obzvláště předvídatelné. herman de vries, který je sám biolog a vědec v oboru přírodních věd, je přesvědčen, že procesy a jevy přírody nelze převést a vysvětlit pouze racionálními termíny: veškeré jeho dílo se pohybuje směrem k pozastavené, poetické transpozici smyslu života, zaměřené na komplikovaný vztah mezi přírodou a kulturou a na to, jak se tyto dva komponenty našeho života navzájem ovlivňují. zeptáme-li se dnes autora, kam se jeho dílo posunulo od doby, kdy byl členem zero, zůstávají jeho slova jakoby viset ve vzduchu. „jiní umělci pracují s mechanickými předměty. já pracuji s přírodou. mým přístupem je stále zero.“

kurátor: michal škoda

herman de vries is an important representative of 20th-century european art, and the house of art in české budějovice marks another in the long series of “visits” that this dutch-german artist has made in recent years. many years ago, he began insisting that his name and the titles of his works be written in lowercase, in order to avoid hierarchy.

de vries’s art is guided by simplicity and economy – ideas capable of renewing the basic mechanisms of life within the context of the artistic process. his work is typified by an inclination towards experimenting with various materials and languages. art, science, and philosophy are constantly mixed and combined with the world around us.

one of de vries’s philosophical positions is to reduce his role as an artist to the very minimum and to eliminate logical foundations as much as possible. his role thus remains dependent on observation, discovery, collecting, ordering, and documenting everything that nature provides. nature – which holds a central position in life in general – is his workshop and working material.

during the 1970s, herman de vries began to focus on natural materials, processes, and phenomena, which he presented as the primary physical reality of human existence. since then, he has collected, sorted, processed, and exhibited fragments of nature and culture while calling attention to their unity and diversity. earth as the material expression of various places is one symbolic element of his work. earth is an echo of various cultures and a natural pigment reflecting the primary color gradients of the world. since 1993, de vries has collected and archived more than 9,000 samples of earth from all over the planet and has used them in his work. his ground dirt on paper, applied in a regulated (one might almost say meditative) structure, is stylistically reminiscent of the approaches of art informel. de vries’s method of collecting, studying, and presenting objects is more closely related to scientific study and aims to show the viewer the beauty of nature in all its diversity.

herman de vries was born in alkmaar, the netherlands, in 1931. from 1952 to 1956, he worked at the institute of phytopathology in wageningen. his first works date to 1953, and his first white paintings are from 1959. in the early 1960s, he joined the nul art group and was a co-founder of the international zero movement (which was created in response to the need of a group of artists to find an impetus for a new start and a return to the very beginning). around this time, he began to take an interest in eastern cultures and was strongly influenced by zen buddhism. in 1962, he created his first random objectivizations (works made of random number tables) and published the book white, which contains no

writing. in 1969, he began frequently visiting africa and asia, where he engaged in psychedelic experiments. in 1970, he moved to the town of eschenau in southern germany, and five years later he began to make use of found natural materials and to work with the earth rubbing technique. as part of skulptur projekte münster in 1997, he created sanctuary, in which nature is dependent on its own means. in 2015, he represented the netherlands via a solo exhibition at the venice biennale. his works can be found in collections around the world, including the new york moma.

any discussion of the work of herman de vries cannot ignore his relationship to text and poetry. “language” – visual as well as conventional – is a central material in his work, which he constructs by incorporating and repeating various words or semantic units. even the act of selecting words is not done entirely at random, but hints at a reflection of our existence in the world. expressions such as “infinite,” “this one,” “happy,” and (especially) “change” are a key to understanding de vries’s work, which is founded on the fundamental dialectic between determinacy and indeterminacy, construction and destruction, compositional patterns and freedom of expression, although this question tends to be resolved within the uniqueness of the unrepeatable experience.

real – herman de vries’s exhibition at the gallery of contemporary art and architecture – represents a mere fragment of his rich and constantly growing body of work, which is unambiguously linked to his everyday life. the exhibition includes works created from organic materials such as earth, plants, stones, and wood, and also from found remnants of human existence. viewers thus find themselves in a poetic setting where the encounter with de vries’s work is developed on several levels of perception.

de vries’s work appears especially prescient today, when the value of art is increasingly discussed within the context of environmental and ideological crises. herman de vries, himself a biologist and natural scientist, is convinced that the processes and phenomena of nature cannot be transferred and explained using only rational terminology: his entire body of work aims towards a frozen, poetic transposition of the meaning of life, towards the complicated relationship between nature and culture, and how these two components in our lives influence one another. if we ask him today how his art has developed since his membership in zero, his words seem to remain hanging in the air. “other artists work with mechanical things. i work with nature. my attitude is still zero.”

curator: michal škoda